

СИЛАБУС КУРСУ ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

**Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність В5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма «Музичне
мистецтво естради»**

**Рік навчання: III, IV; Семестр: 5, 6, 7, 8
Кількість кредитів: 8**

Мова викладання: українська

Керівник курсу:

Сергєєнко Ольга Миколаївна,

кандидат педагогічних наук, викладач-методист,
викладач вищої кваліфікаційної категорії.

Контактна інформація: olgasmajnik@gmail.com

Прореквізити освітнього компоненту: Українська мова за професійним спрямуванням, Академічна доброчесність та основи науково-дослідницької роботи, Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової музики, Історія української музики, Концертмейстерський клас та методика акомпанементу, Клас ансамблю (за видами), Історія світової естради, Історія української естради, Спеціальний клас за видами, Постановка голосу, музичного апарату, Методика викладання фахових дисциплін, Педагогіка і психологія.

Постреквізити освітнього компоненту: Методика і практика роботи з ансамблем, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Вокальна та інструментальна музика сучасних композиторів Київщини, Концертно-виконавська практика

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення освітнього компоненту повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Відповідно до освітньої програми, вивчення освітнього компоненту «Педагогічна практика» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей загальні компетенції (ЗК), спеціальні компетентності (СК):

Загальні та спеціальні компетентності, що формують результати навчання у процесі вивчення освітнього компоненту

	Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК 4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 6	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 13	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 16	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні компетентності (СК)	
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 8	Здатність здійснювати диригентську діяльність на базі професійних знань та навичок керівництва музичним колективом, репетиційної роботи та концертних виступів
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 17	Здатність застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні компетентності за професійним стандартом

Перелік трудових функцій

Компетентності	Шифр
Здатність забезпечувати індивідуальний підхід до учнів	ЗК 1
Здатність підтримувати під час навчання сприятливий психологічний клімат	ЗК 2
Здатність дотримуватися професійних та етичних норм поведінки	ЗК 3
Здатність працювати індивідуально та в команді	ЗК 4
Здатність запобігати виникненню конфліктних ситуацій	ЗК 5
Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію	ЗК 6
Здатність планувати та організовувати діяльність відповідно до обсягу та особливостей завдань	ЗК 7
Здатність дотримуватись правил та норм охорони праці, гігієни праці та вимог пожежної безпеки	ЗК 8

**Опис трудових функцій
(трудові функції; предмети та засоби праці; професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій); знання, уміння та навички)**

Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
А. Організація та проведення навчання	А1. Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання	<p>А1.31. Предметна область</p> <p>А1.32. Види занять та форми роботи з учнями</p> <p>А1.33. Професійна термінологія</p> <p>А1.34. Зміст, цілі та програмні результати навчання</p> <p>А1.35. Інструменти інклюзивного навчання в освітньому процесі</p> <p>А1.36. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва</p> <p>А1.38. Правила запобігання та протидії булінгу та будь-яким видам дискримінації</p>	<p>А1.У1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання</p> <p>А1.У2. Організовувати навчальні заняття різних видів</p> <p>А1.У3. Проводити навчання за типовою або робочою навчальною програмою</p> <p>А1.У4. Обирати, застосовувати, адаптувати та коригувати методи, прийоми, засоби, технології навчання для забезпечення досягнення учнем програмних результатів навчання</p> <p>А1.У5. Застосовувати під час навчання необхідні технічні засоби, обладнання та інструменти</p> <p>А1.У6. Співпрацювати з батьками/ законними представниками учнів, як учасниками освітнього процесу, та залучати їх до спільного розв'язання проблемних ситуацій</p> <p>А1.У7. Застосовувати різні засоби педагогічної підтримки учнів</p>
	А2. Здатність забезпечувати демонстрування учнем мистецьких досягнень	А2.31. Принципи та методики підготовки до публічних виступів	А2.У1. Готувати учнів до публічного виступу, презентації своїх мистецьких досягнень
	А3. Здатність до роботи з документами, що відображають та забезпечують освітній процес	А3.31. Вимоги до ведення навчальної документації	<p>А3.У1. Оформлювати навчальну документацію відповідно до вимог</p> <p>А3.У2. Застосовувати цифрові пристрої та програмне забезпечення під час ведення навчальної документації</p>
	А4. Здатність навчати, вести ділову та професійну комунікацію державною мовою	<p>А4.31. Норми української літературної мови та норми використання усного та писемного мовлення</p> <p>А4.32. Професійна лексика</p>	<p>А4.У1. Доносити навчальний матеріал до учнів та заохочувати його/її до спілкування державною мовою під час навчання</p> <p>А4.У2. Забезпечувати здобуття учнями початкової мистецької освіти державною мовою.</p> <p>А4.У3. Вести навчальну та службову документацію державною мовою</p>
	А5. Здатність планувати	<p>А5.31. Основи, принципи та етапи планування навчального процесу</p> <p>А5.32. Вимоги типових навчальних</p>	А5.У1. Планувати індивідуальну траєкторію учнів залежно від цілей навчання та

		програм	індивідуальних здібностей учнів, в тому числі з особливими освітніми потребами A5.U2. Планувати навчальні заняття та форми роботи A5.U3. Скласти робочі навчальні програми
	A6. Здатність використовувати цифрові технології	A6.31. Технічні засоби та обладнання, цифрові технології, які використовуються під час навчання	A6.U1 Використовувати необхідні технічні засоби, обладнання, цифрові пристрої, працювати з онлайн-сервісами, застосунками, файлами, мережею Інтернет, у тому числі під час дистанційного навчання
Б. Визначення здібностей учнів та оцінювання їх досягнень у процесі навчання	Б1. Здатність визначати рівень здібностей учнів	Б1.31. Методики, процедури, форми та інструменти визначення спроможності учнів Б1.32. Форми та методи оцінювання навчальних досягнень учнів і розроблення критеріїв оцінювання Б1.33. Критерії та рекомендації щодо оцінювання	Б1.U1. Визначати рівень здібностей учнів Б1.U2. Застосовувати різні форми та шкали оцінювання навчальних досягнень учнів Б1.U2. Застосовувати та коригувати критерії оцінювання навчальних досягнень учнів Б1.U3. Встановлювати та фіксувати результати навчання учнів, на їхній основі визначати індивідуальну траєкторію навчання (за потреби)
	Б2. Здатність використовувати новітні технології в процесі оцінювання	Б2.31. Новітні технології оцінювання Б2.32. Вимоги до ведення навчальної документації в електронному форматі	Б2.U1. Застосовувати новітні, у тому числі, цифрові, технології в процесі оцінювання навчальних результатів
	Б3. Здатність здійснювати моніторинг індивідуальних навчальних досягнень учнів і прогнозувати результати навчання	Б3.31. Методи аналізу навчальної діяльності учнів і прогнозування її результатів Б3.32. Норми законодавства щодо академічної доброчесності в частині оцінювання учнів і відповідальності за їх недотримання	Б3.U1. Здійснювати моніторинг навчальної діяльності та рівня навчальних досягнень учнів Б3.U2. Прогнозувати результати навчальних досягнень учнів Б3.U3. Запобігати проявам та уникати неоективного оцінювання, надання учням допомоги під час проходження ними оцінювання результатів навчання чи створення перешкод, непередбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання
В. Участь в організації освітнього процесу та методичне забезпечення навчання	В1. Здатність розробляти, адаптувати та узагальнювати навчальні матеріали	В1.31. Спеціальна та методична література, а також інші джерела для забезпечення освітнього процесу В1.32. Типові навчальні програми, рекомендації до розроблення робочих навчальних програм	В1.U1. Опрацьовувати та узагальнювати навчальні матеріали В1.U2. Використовувати інформаційні ресурси при підготовці навчально-методичних напрацювань В1.U3. Застосовувати інноваційні технології в освітньому процесі В1.U5. Аналізувати результати застосування методик викладання навчальної освітнього компоненту у своїй педагогічній практиці та будувати на основі цього аналізу

			власну педагогічну чи викладацьку стратегію V1.U7. Діяти з дотриманням вимог законодавства щодо академічної доброчесності та використання об'єктів авторського права, мережевий етикет у професійній діяльності V1.U8. Запобігати академічному плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману, хабарництву під час створення власних методичних розробок
	V2. Здатність до поширення власного професійного досвіду	V2.31. Форми, способи та методи поширення власного професійного досвіду	V2.U1. Презентувати власний професійний досвід (прийоми, методи, технології навчання тощо) та зважати на рекомендації колег
	V3. Здатність до взаємодії з колегами та керівництвом	V3.31. Норми законодавства щодо академічної автономії педагогічних працівників і закладів освіти, вимоги до участі педагогічних працівників у роботі колегіальних органів управління	V3.U1. Формувати та висловлювати власні пропозиції щодо організації та провадження освітнього процесу під час участі в засіданнях колегіальних органів управління V3.U2. Діяти відповідно до посадових обов'язків та правил трудового розпорядку мистецької школи V3.U3. Вибудовувати взаємодію із колегами та професійною спільнотою на основі толерантності та взаємоповаги, загальнолюдських цінностей
Г. Безперервний професійний розвиток	Г1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному професійному розвитку	Г1.31. Документи, способи та методи самооцінювання педагогічних і фахових компетентностей	Г1.U1. Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності Г1.U2. Визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильні і слабкі сторони власної педагогічної діяльності, потребу в розвитку власних компетентностей
	Г2. Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей	Г2.31. Види, форми та складники освіти дорослих Г2.32. Законодавчі акти щодо професійного розвитку педагогічних працівників	Г2.U1. Обирати вид освіти (формальний, неформальний, інформальний) для підвищення рівня педагогічних та фахових компетентностей

Метою вивчення освітнього компоненту є:

- формування у здобувачів вищої освіти майбутніх викладачів методичної, комунікативної, самоосвітньої, інформаційної, педагогічної компетентностей;
- оволодіння здобувачами освіти сучасними методами і формами організації освітнього процесу, практичними навичками у галузі майбутньої професії, становлення майбутнього

педагога – викладача фахових музичних дисциплін, виховання у здобувачів вищої освіти любові до обраної професії, поширення досвіду роботи, формування навичок і вмінь організації роботи зпідростаючим поколінням, професійного менталітету, розвиток педагогічної майстерності;

- поглиблення знань, умінь, навичок, отриманих здобувачами освіти у процесі навчання з дисциплін циклів загальної та професійної підготовки: «Педагогіка та психологія», «Диригування», «Спеціальний клас за видами» (постановка, спів, спеціальний музичний інструмент), «Методика навчання», «Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару», «Методика і практика роботи з ансамблем», «Клас ансамблю» (вокальний, інструментальний), музично-теоретичних дисциплін та умінь застосовувати їх в майбутній педагогічній діяльності;
- розвиток потреби здобувача вищої освіти у самоосвіті та практичній самостійній роботі;
- вироблення індивідуального стилю у педагогічній практиці, для використати у подальшій професійній педагогічній діяльності

Однією з важливих стратегічних цілей розвитку мистецької освіти є забезпечення потреб вітчизняної культури і мистецтва у кваліфікованих кадрах.

Саме тому, на кафедрі «Музичного мистецтва естради» запроваджено підготовку здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво», які мають можливість отримати кваліфікацію першого рівня вищої освіти Викладач мистецької школи, Артист-вокаліст естради, Артист-соліст-інструменталіст.

Випускники цієї спеціальності можуть працювати сольними музикантами виконавцями (вокалістами та інструменталістами), концертмейстерами, викладачами мистецьких шкіл, тощо. Такі фахівці повинні мати високий рівень музично-виконавських умінь, досконало володіти методикою викладання свого предмету, поєднувати глибокі теоретичні знання і ретельну практичну підготовку. Найсприятливіші умови для поглиблення теоретичних знань, розвитку практичних умінь і навичок, формування комплексу необхідних професійних якостей здобувачів вищої освіти створює педагогічна практика, адже умови її проходження максимально наближені до реальних умов самостійної діяльності майбутнього фахівця у мистецькому навчальному закладі.

Завданням освітнього компоненту є:

1. Актуалізація опорних знань здобувачів вищої освіти із психолого-педагогічних дисциплін (загальна та вікова психологія, педагогіка, методика викладання музично-теоретичних дисциплін), їх узагальнення та систематизація.
2. Ознайомлення з організацією освітнього процесу у мистецькому закладі освіти.
3. Спостереження та аналіз досвіду роботи викладача мистецької школи у процесі викладання теоретичних дисциплін.
4. Формування вмінь аналізувати та складати тематичне планування та план-конспект лекційних, семінарських та практичних занять.
5. Отримання психолого-педагогічних, методичних і спеціальних знань, їх застосування у вирішенні конкретних педагогічних задач.
6. Здобуття професійно-педагогічних особистісних якостей (вміння проявляти витримку, педагогічний такт, гуманне ставлення до учнів, культура спілкування тощо).
7. Вироблення творчого та дослідницького підходу до педагогічної діяльності.
8. Формування і розвиток виконавських умінь і навичок.
9. Розвиток у майбутніх педагогів прагнення до самовдосконалення і професійного самотворення, побудова перспектив професійного самозростання тощо.

Практична спрямованість:

Практична підготовка здобувачів вищої освіти відбувається на базі коледжу, структурного підрозділу «Академії мистецтв ім. П. Чубинського». Практична підготовка проходить на навчальних дисциплінах «Спеціальний клас»; «Постановка музичного апарату» (для інструменталістів); «Вокал»; «Постановка голосу» (для вокалістів). Практична підготовка відповідно до вимог робочої програми

Види практики

Пасивна практика передбачає відвідування групових та індивідуальних занять викладачів спеціалізації, аналіз цих занять, ведення записів педагогічно- психологічних спостережень.

Активна практика передбачає крім відвідування занять викладачів спеціалізації, вивчення особливостей уроків різних типів, підготовку методичної розробки пробного уроку, проведення фрагменту пробного уроку студентом (спостереження за проведенням фрагменту пробного уроку іншими здобувачами освіти), опис та аналіз пробного уроку.

На настановчій конференції студент отримує завдання практики, знайомиться з її змістом, термінами виконання завдань, звітною документацією, обов'язками практиканта, науково-методичним забезпеченням.

В процесі педагогічної практики студент-практикант має реальні можливості осмислити педагогічні явища і факти, закономірності і принципи навчання й виховання, оволодіти професійними вміннями, досвідом практичної діяльності. Тут закріплюються і поглиблюються теоретичні знання, що були набуті в процесі навчання з дисциплін спеціального та профільюючого циклів.

Пасивна практика (ознайомча практика)

Основний зміст пасивної ознайомчої практики

(групові заняття):

1. Ознайомлення із законодавчою та нормативно-правовою базою мистецьких закладів освіти.
2. Ознайомлення з діяльністю навчального закладу, викладачів на показових уроках.
3. Ознайомлення зі складом групи, спостереження за роботою здобувачів вищої освіти під час показових уроків.
4. Вивчення групи з метою складання психолого-педагогічної характеристики групи.
5. Ведення спостережень за ходом уроку, проведеного викладачем, записів за розробленими орієнтовними схемами в спеціальному щоденнику, участь у розборі, аналізі відвіданих уроків.
6. У період цього виду практики кожний практикант повинен уявити основні форми і методи проведення групових занять, вміти їх аналізувати.

Основний зміст пасивної підпрактики

(індивідуальні заняття):

1. Відвідання здобувачами освіти показових уроків, які проводяться з метою ілюстрації методів і прийомів організації освітньої роботи. Ці індивідуальні заняття проводять найбільш досвідчені викладачі.
2. Пасивна педагогічна практика проводиться після вивчення основних психолого-педагогічних і методичних дисциплін.
3. Ведення спостережень за ходом індивідуальних уроків, записи за орієнтовними схемами, в щоденнику практики, участь в аналізі відвіданих уроків.
4. Вивчення роботи здобувачів вищої освіти на індивідуальних уроках, їх поведінки та активності на виховних, творчих заходах з метою складання психолого- педагогічної характеристики.
5. В період цього виду практики студент – практикант повинен уявити основні форми і методи проведення індивідуальних занять, вміти їх аналізувати.

Основний зміст активної підпрактики

(індивідуальні заняття):

1. Кожний студент-практикант повинен провести фрагмент пробного індивідуального уроку.
2. Практикант може відвідати й проаналізувати пробні індивідуальні уроки своїх одногрупників.
3. Кожний практикант повинен підготувати навчально-методичне забезпечення пробного індивідуального уроку.
4. Практиканти в період цього виду практики повинні вміти провести індивідуальні

заняття самостійно.

Керівник педпрактики проводить відповідні консультації, надає допомогу в організації спостереження й аналізу уроків. За пробний урок студенту- практиканту виставляється окрема оцінка.

Теоретичні знання здобувачів вищої освіти перевіряються за допомогою поточного контролю (в ході підготовки до відвідання та проведення уроків, за результатами спостережень, аналізу відвіданих та проведених уроків, написання методичних розробок).

Підсумки педагогічної практики підводяться шляхом усного звіту здобувача вищої освіти про виконання завдань практики.

Звіт з практики здобувач вищої освіти захищає з оцінкою на диференційованому заліку/екзамені, який має на меті перевірку рівня засвоєння знань, умінь, компетентності за семестр.

Кожен здобувач вищої освіти отримує індивідуальні завдання, які повинні вчасно та якісно виконуватись та оформлюватись відповідно до вимог викладача-консультанта. Перелік завдань:

1. Ознайомлення із законодавчою та нормативно-правовою базами.
2. Підібрати тематику пробного уроку, попередньо узгодивши її з викладачем.
3. Скласти план проходження практичної підготовки.
4. Опрацювати науково-теоретичний матеріал, який буде використовуватись під час проходження практики та опрацювання завдань того чи іншого модуля.. Зібрати, систематизувати й обробити теоретичні, методичні і матеріали за темою уроків, що будуть проводитись
5. Здійснити оформлення пробного заняття (уроку) з використанням педагогічних методів та прийомів
6. Відвідати практичні заняття інших здобувачів вищої освіти-практикантів та проаналізувати їх.
7. Пройти інструктаж з психологічного завдання практики (характеристики навчальної групи, здобувача вищої освіти).
8. Провести фрагмент пробного практичного заняття.
9. Оформити психолого-педагогічне завдання практики (характеристики навчальної групи або здобувача вищої освіти).

Для проведення педагогічної практики на базах практичної підготовки – налагоджена співпраця з методичним об'єднанням ДМШ та шкіл мистецтв Київщини. Кращі проекти педагогічної практики, здобувачі вищої освіти кафедри продемонструють на засіданнях методичного об'єднання ДМШ та шкіл мистецтв Київщини.

Співпраця з секцією естрадного мистецтва методичного об'єднання викладачів мистецьких шкіл та Радою директорів музичних шкіл сфери культури Київської області, надає можливість здобувачам вищої освіти реалізувати педагогічні проекти, відвідувати майстер-класи, проводити практичну діяльність з учнями шкіл, оволодівати практичними навиками підготовки та навчання учнів з спеціальності.

На базі Академії створюється відділ післядипломної освіти для викладачів ДМШ, шкіл мистецтв де здобувачі вищої освіти матимуть можливість відвідувати майстер-класи, лекції провідних викладачів ДМШ, шкіл-мистецтв, науково-педагогічних кадрів Академії мени Павла Чубинського.

Зміст та структура курсу

Модуль I. Змістовий блок №1

Пасивна (ознайомча) практика, групові освітнього компоненту

III курс, VI семестр

Номер тижня	Назва тем змістових модулів, що входять доданого блоку	Обсяг годин	Завдання для самостійної роботи
1, 2	Настановча конференція.	2	Планування консультацій з керівником практики.

3, 4	Складання плану практиканта.	4	Підготувати для обговорення план проходження практики, питання для уточнення основних завдань практики.
5, 6	Ознайомлення із законодавчою та нормативно-правовою базами мистецької освіти в Україні	12	Розкрити сутність музичної педагогіки як галузі педагогічних наук. Визначити об'єкт, предмет та категорії музичної педагогіки. Проаналізувати зв'язки музичної педагогіки з іншими науками. Обґрунтувати пріоритетні тенденції розвитку сучасної музичної освіти. Записати дайджест опрацьованого матеріалу в опорний конспект.
7, 8	Ознайомлення із законодавчою та нормативно-правовою базою діяльності мистецької школи	12	Проаналізувати законодавчу та нормативно-правову діяльність мистецької школи. Зробити стислий конспект тез.
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Знайомство з закладом освіти, на базі якого проходить педагогічна практика Підведення підсумків педагогічної практики за Модулем I	30	Проаналізувати статут, планування роботи, історію, традиції, методичне забезпечення, посадові інструкції викладача коледжу структурного підрозділу КЗВО КОР «Академії мистецтв ім. П. Чубинського». Зробити стислий конспект тез.
	Модульний контроль знань Диференційований залік		Презентація звіту практики за I модуль.

Модуль II. Змістовий блок №2
Пасивна (ознайомча) практика, групові освітнього компоненту
оцінювання тем програми

Номер тижня	Назва тем змістових модулів, що входять доданого блоку	Обсяг годин	Завдання для самостійної роботи
1, 2, 3	Знайомство предметно-циклової комісії «Музичне мистецтво естради» Ознайомлення з навчальною документацією Ознайомлення з плануванням роботи та звітністю ПЦК Відвідування виховних годин та творчих заходів, аналіз та обговорення з керівником практики	12	Підготувати стислий конспект аналізу відвідування групових дисциплін ПЦК. Відзначити статус викладача музики в сучасному суспільстві. Розкрити пріоритетні професійні якості викладача музики. Обґрунтувати професійні вимоги до викладача музики в сучасному закладі освіти.
4, 5	Відвідування групових занять.	8	Ознайомитись з методичною та науковою літературою з питання форм організації навчальний-виховного процесу. Співвідношення колективної, групової та індивідуальної діяльності на різних етапах навчання. Структура уроків, методи їх проведення. Основні етапи підготовки вчителя до уроку музики. Записати висновки в опорний конспект.
6, 7, 8	Вивчення групи з метою складання психолого-	14	Ознайомитись з науковою та методичною літературою з питання

	педагогічної характеристики групи.		психолого-педагогічної характеристики групи. Записати в опорному конспекті дайджест.
9, 10, 11, 12	Вивчення групи з метою складання психолого-педагогічної характеристики групи. Підбір методів науково-педагогічних досліджень Аналіз поведінки групи на уроках та виховних заходах Практичне складання характеристики за орієнтовною схемою, наданою керівником практики	14	Проаналізувати та скласти характеристику поведінки групи, що відвідав на уроці, на виховних заходах, записати висновки. Педагогічний проєкт: скласти психолого-педагогічної характеристики групи за методичними порадами керівника практики, відповідно до запропонованої схеми.
13, 14, 15, 16	Аналіз відвіданих уроків (опис, обговорення). Опис одного з відвіданих занять Аналіз відвіданого заняття Обговорення відвіданих занять Підведення підсумків педагогічної практики за Модулем II.	12	Проаналізувати та скласти опис відвіданого заняття, записати висновки для обговорення. Дати загальну характеристику уроку музики як основної форми музичного та естетичного виховання здобувачів. Проаналізувати різні види музичної діяльності під час уроків. Розкрити організаційно-педагогічні умови, що сприяють ефективному проведенню уроку музики. Проектна робота: скласти аналіз відвіданих занять за методичними порадами керівника практики, відповідно до запропонованої схеми.
	Модульний контроль знань Диференційований залік		Презентація звіту практики за II модуль.

Модуль III. Змістовий блок №3
Пасивна практика (індивідуальні освітнього компоненту)
оцінювання тем програми

Номер тижня	Назва тем змістових модулів, що входять доданого блоку	Обсяг годин	Завдання для самостійної роботи
1, 2, 3	Спостереження за проведенням індивідуальних уроків різних типів Ознайомлення з особливостями проведення пасивної практик (індивідуальні освітнього компоненту). Відвідання індивідуальних занять та ведення спостереження за орієнтовною схемою Ознайомлення з методиками проведення індивідуальних музичних занять, типи індивідуальних уроків	12	Підготувати стислий конспект аналізу відвідування індивідуальних занять викладачів ПЦК. Аналіз індивідуальних занять. Проаналізувати проєктивні методики дослідження особистості викладача з музичного фахового інструменту. Підготувати есе.

4, 5, 6, 7	<p>Аналіз відвіданих уроків</p> <p>Опис відвіданого індивідуального заняття за консультативної допомоги керівника практики</p> <p>Аналіз відвіданого заняття за консультативної допомоги керівника практики. Професійно-етична культура викладача</p> <p>Прийоми активізації уваги здобувачів освіти (учнів) в освітньому процесі.</p> <p>Зміст, організація та методика проведення індивідуальних занять</p>	14	<p>Підготувати стислий конспект аналізу відвідування індивідуальних уроків надати опис: відвіданого заняття; професійно-етичної культури викладача; активізації уваги здобувачів вищої освіти (учнів) в освітньому процесі; зміст, організацію та методика проведення індивідуальних занять.</p> <p>Визначити критерії діагностики мистецької компетентності майбутнього вчителя музики.</p> <p>Записати висновки.</p>
8, 9, 10, 11	<p>Написання методичних розробок до тем уроків, складання розкладу індивідуальних занять</p> <p>Визначення навчально-методичного забезпечення індивідуального уроку зі спеціальності</p> <p>Складання плану-конспекту заняття за консультативної допомоги керівника практики</p> <p>Сучасні методи контролю за рівнем та якістю знань.</p> <p>Ознайомлення з веденням журналу індивідуальних занять, складання розкладу занять.</p>	14	<p>Підготувати опорний конспект методичних розробок до тем занять.</p> <p>Обґрунтувати індикатори вимірювання компетентності майбутнього викладача фахового музичного інструменту.</p>
12, 13, 14, 15	<p>Підготовка психолого-педагогічної характеристики здобувача освіти (учня).</p> <p>Спостереження за поведінкою здобувача вищої освіти (учня) на уроках на основі орієнтовної схеми спостереження, підготовленої керівником практики</p> <p>Спостереження за поведінкою здобувача вищої освіти (учня) на культурно-мистецьких заходах, в колективі</p> <p>Складання психолого-педагогічної характеристики здобувача вищої освіти (учня), обговорення з керівником практики</p>	16	<p>Підготувати опорний конспект аналізу психолого-педагогічної характеристики здобувача освіти (учня) за напрямками теми. Розкрити важливість застосування принципів індивідуального підходу та активності в музичній педагогіці.</p> <p>Педагогічний проєкт Підготовка психолого-педагогічної характеристики здобувача освіти (учня), відповідно до запропонованої схеми.</p>
16	<p>Підведення підсумків педагогічної практики. Оформлення презентації звіту.</p>	4	<p>Опрацювати наукову та методичну літературу з питання сучасних освітніх технологій та використання їх в практичній діяльності.</p> <p>Підготовка презентації звіту за III модуль</p>
	<p>Модульний контроль знань</p> <p>Диференційований залік</p>		<p>Презентація звіту практики за III модуль.</p>

Модуль IV. Змістовий блок №4

**Активна практика (індивідуальні освітнього компоненту)
оцінювання тем програми**

Номер тижня	Назва тем змістових модулів, що входять доданого блоку	Обсяг годин	Завдання для самостійної роботи
1	<p>Проведення індивідуальних уроків різних типів</p> <ul style="list-style-type: none"> – Особливості активної педпрактики(індивідуальні заняття) – Зміст, організація та методика проведеннязанять із спеціальних дисциплін 	2	<p>Планування консультацій та роботи здобувача вищої освіти з керівником практики.</p> <p>Проаналізувати наукову та методичну літературу з питання організації проведення занять із спеціального класу</p> <p>Скласти сценарій уроку, в якому представлено інтеграцію різних видів мистецтв.</p> <p>Розкрити сутність міжпредметних зв'язків як важливого фактору оптимізація навчання музики</p> <p>Записати дайджест у опорний конспект.</p>
2	<p>Аналіз відвіданих занять</p> <ul style="list-style-type: none"> – Самостійна робота щодо аналізу відвіданихуроків. – Аналіз уроків інших практикантів разом зкерівником практики та самостійно 	4	<p>Планування та затвердження розкладу відвідування занять викладачів ПЦК та інших практикантів.</p> <p>Аналіз відвіданих уроків, відповідно до запропонованої схеми.</p> <p>Есе «Значення репертуару у виховній роботі викладача»</p>
3, 4, 5, 6	<p>Підготовка здобувачів вищої освіти до розробки проекту плану-конспекту індивідуального пробного уроку певного типу з використанням сучасних методик</p> <ul style="list-style-type: none"> – Визначення теми, мети, методів, форм, етапів майбутнього пробного заняття за допомогою керівника практики. Підбір репертуару, стилю, драматургії виконання творів – Складання плану-конспекту пробного заняття під керівництвом керівника практики 	14	<p>Записати план-конспект індивідуальних занять.</p> <p>Підготувати матеріали для обговорення з керівником практики.</p> <p>Охарактеризувати урок музики як урок мистецтва.</p> <p>Відповідно запропонованої схеми та рекомендаціям керівника практики розробити план-конспект індивідуального уроку.</p>
7, 8, 9, 10	<p>Підготовка навчально-методичного забезпечення пробного уроку</p> <ul style="list-style-type: none"> – Підготовка методичної розробки до теми пробного заняття за допомогою керівника практики – Консультації з керівником практики 	16	<p>Записати опорний конспект навчально-методичного забезпечення індивідуального пробного уроку</p> <p>Підготувати матеріали для обговорення з керівником практики</p> <p>Охарактеризувати основні функції оцінки навчальних досягнень учнів.</p> <p>Проаналізувати критерії оцінки концертних виступів та результатів навчання учнів.</p>

11, 12	Проведення фрагменту пробного індивідуального уроку та присутність на уроках інших практикантів – Демонстрування фрагменту пробного уроку – Аналіз плану, фрагменту проведеного заняття	10	Самостійне проведення індивідуальних занять зі здобувачем освіти (учнем). Підготувати аналіз проведеного кожного заняття для обговорення з керівником практики.
13, 14, 15	Підготовка презентації звіту та проведення педагогічного проєкту – Опрацювання матеріалу для презентації звіту практики – Підготовка матеріалів до проведення майстер-класу	10	За результатами проходження педагогічної практики надати опис та аналіз проведених занять (уроків), відповідно до запропонованої схеми. Дати власне визначення методики викладання музики. Розкрити сутність гри та її виховне значення.
16	Підведення підсумків педагогічної практики	4	Підготовка презентації звіту проходження практики за усіма модулями освітнього компоненту. Підготувати до екзамену відкрите заняття (майстер клас) за запропонованою темою уроку.
	Модульний контроль знань Екзамен		Педагогічний проєкт. Проведення відкритого уроку (майстер-класу)

БЛОК (МОДУЛЬ) ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

№ з.п.	Терміни виконання	Вид діяльності	Кількість/ результати проведеної роботи
1.	Методична діяльність		
1.1.	на протязі 1 тижня практики	Ознайомлення з професійною діяльністю закладу мистецької освіти (статут, графік навчального процесу, документи, що регулюють навчальний процес, технікою безпеки та ін.)	Аналіз вивчення нормативних документів закладу освіти
1.2.	на протязі 1 тижня практики	Планування навчального процесу – ознайомлення з методичними матеріалами та розробками викладачів мистецької школи.	Аналіз вивчення нормативних документів закладу освіти
1.3.	на протязі 1 тижня практики	Ознайомлення з методами використання сучасних педагогічних технологій та прийомів навчального закладу. (під час індивідуальних та колективних занять)	Аналіз методів використання сучасних педагогічних технологій
2.	Педагогічна діяльність		
2.1.	на протязі 1, 2 тижня практики	Відвідування занять викладача мистецької школи (індивідуальні – з учнями різних вікових категорій, колективні), аналіз методів роботи	5-7 занять з учнями різної вікової категорії, аналіз відвідуваних занять
2.2.	на протязі 1, 2 тижня практики	Розвиток навичок встановлення ефективних стосунків з учнями, колегами та керівництвом	Аналіз стилю роботи, спілкування та педагогічної

		закладу.	майстерності викладачів мистецької школи
2.3.	3,4 тиждень проходження практики	Плануванні та організації занять	5-7 занять з учнями різної вікової категорії, аналіз відвідуваних занять
2.4.	3,4 тиждень проходження практики	Проведення індивідуальних уроків (за видами)	5-7 занять (з учнями різної вікової категорії)
2.5.	3,4 тиждень проходження практики	Проведення колективних форм занять (робота в ансамблевому колективі, участь у виборі репертуару та ін.)	2-3 заняття
2.6.	під час проведення навчальних занять з учнями	Застосування різноманітних форм та методів роботи для формування музичної культури учнів.	Аналіз застосування форм і методів роботи з учнями.
2.7.	4 тиждень практики (на останньому занятті з учнем)	Підготовка та проведення відкритого уроку з учнем мистецької школи	підготовка та проведення відкритого уроку, запис відеоматеріалів
3.	<i>Виховна діяльність</i>		
3.1.	1 тиждень проходження практики	Закріплення теоретичних знань з педагогіки, психології та методики музичного виховання.	знайомство з учнями, принципами та засобами музичного виховання закладу мистецької освіти.
3.2.	під час проведення навчальних індивідуальних та колективних занять (2 – 4 тиждень практики)	Сприяння розвитку творчих здібностей учнів	перевірка музичних здібностей учня, створення психологічної характеристики учня, музичного колективу, аналіз репертуару.
3.3.	під час проведення навчальних індивідуальних та колективних занять (2 – 4 тиждень практики)	Формування в учнів музичної культури, естетичного смаку та любові до музики	підготовка до навчальних занять, аналіз засобів та методів.
3.4.	під час проведення навчальних індивідуальних та колективних занять (2 – 4 тиждень практики)	Створення умов для всебічного розвитку особистості учнів, їхньої самореалізації та розкриття творчого потенціалу.	аналіз проведення навчальних занять
3.5.	на 4-ому тижні практики	Проведення профорієнтаційної роботи	підготовка рекламного матеріалу про Академію, кафедру (ПЦК)
4.	<i>Аналіз та документування</i>		
4.1.	на 4-ому тижні практики	Аналіз результатів своєї педагогічної діяльності та самовдосконалення	підготовка звіту практики
4.2.	постійно, на протязі проходження практики	Ведення щоденника практики, де фіксуються всі етапи роботи та отримані навички.	запис в щоденнику проведення організаційної, методичної, професійної та виховної діяльності
4.3.	на останніх термінах практики (4 тиждень)	Підготовка звіту про виконання програми практики, який містить	оформлення документації, відео, фо-

	результати роботи.	то матеріалів, презентації проходження виробничої практики
--	--------------------	--

Для покращення рейтингового балу та/або підготовки до написання курсової роботи за темою педагогічного напрямлення за бажанням здобувач вищої освіти виконує дослідницьку роботу під час проходження виробничої педагогічної практики.

№ з.п.	Терміни виконання	Вид діяльності	Кількість/ результати проведеної роботи
5.	Виконання дослідницької роботи		
5.1.	на протязі 1 тижня практики	Спостереження за педагогічною діяльністю викладачів мистецької школи	Аналіз, обговорення, вивчення передового досвіду викладачів мистецької школи
5.2.	2,3 тиждень проходження практики	Втілення в життя власних педагогічних ідей та планів, апробація нових підходів у навчанні.	Розробка педагогічних підходів, ідей у викладацьку діяльність аналіз результатів
5.3.	4 тиждень практики	Збір методичних матеріалів, аналіз результатів власної роботи та підготовка звітних документів.	оформлення висновків дослідницької роботи, збір методичних матеріалів, відео, фо-то матеріалів, підготовка презентації дослідницької роботи

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ:

1.	Ознайомлення з базою практики, розкладом, учнями	Вступний інструктаж, знайомство з колективом
2	Відвідування уроків музичного мистецтва	Аналіз методики викладання, ведення щоденника
3	Підготовка плану-конспекту заняття з вокалу/грі на музичному інструменті	Узгодження з керівником, врахування вікових особливостей
4	Проведення пробного заняття з естрадного вокалу / інструментального класу	Самоаналіз, рекомендації керівника
5	Участь у репетиції ансамблю	Робота з групою, розвиток навичок диригування
6	Проведення заняття з музичної імпровізації	Формування творчих навичок учнів
7	Організація міні-концерту учнів	Підготовка, афіша, репетиції, виступ
8	Проведення заняття з сценічної культури	Робота над пластикою, мімікою, поведінкою на сцені
9	Відвідування методичного об'єднання вчителів музики	Ознайомлення з досвідом колег
10	Проведення інтегрованого заняття	Креативний підхід, міжпредметні зв'язки
11	Проведення профорієнтаційної роботи	Проведення профорієнтаційної роботи з школярами та їх батьками. Презентація Академії, освітньої програми.
12	Підготовка звітної документації	Щоденник, конспекти, характеристика
	Підсумкова конференція	Презентація досвіду, обговорення результатів

Організація самостійної роботи

Методичні рекомендації організації та проведення педагогічних проєктів відповідно до завдань модулів курсу:

Складання психолого-педагогічної характеристики групи

1. Загальні дані:

- Вік. Стать. Особливості розвитку. Стан здоров'я. Умови життя.

2. Соціально-психологічні параметри сімей та особливості сімейного виховання здобувачів освіти:

- психологія сімей: за кількістю дітей у сім'ї; за мірою повноти сімей; за наявністю старших членів сім'ї (одно чи багатопокілінні сім'ї); за ступенем гармонійності внутрішньо сімейних стосунків; за стилем родинного спілкування (авторитарні, турботливі, тривожні, конфліктні); за характером ставлення до дитини (зацікавлені, турботливі, тривожні, відчужені, безконтрольні).
- типові проблеми внутрішньо-сімейних стосунків і виховання дітей одного віку.
- особливості внутрішньо колективних взаємин здобувачів і характер педагогічного спілкування

3. Психологічна структура групового колективу (аналіз соціометричних даних):

- диференціація та інтеграція в колективі (характеристика соціологічного статусу учнів, характер взаємодопомоги, наявність ціннісно-орієнтаційної єдності, психологічна сумісність характерів, оцінок чи самооцінок здобувачів, згуртованість класу та/або групи).
- товаришування та дружба в класі (групі) (наявність і характер симпатій, ділове співробітництво, групи за інтересами).
- рівень соціальної та моральної зрілості учнівського колективу та/або групи (ставлення до навчання, сформованість активної життєвої позиції, відповідальність, почуття обов'язку, громадська активність).
- особливості спілкування з викладачем (наявність індивідуального підходу, його психолого-педагогічна доцільність, труднощі та проблеми).

4. Характеристика творчого потенціалу здобувачів:

- Рівень інтелектуального розвитку.
- Індивідуальні особливості пам'яті, мислення, уваги, характеру.
- Ставлення до навчання, рівень (%) умінь та навичок навчальної діяльності.
- Домінуючі причини слабкої успішності та вихованості учнів.
- Рівень обдарованості дітей (з яких предметів (дисциплін) має здібності або не встигає).
- Моральна вихованість учнів.
- Позаурочна діяльність (відвідування гуртків, секцій, рівень активності в громадському житті).
- Рівень естетичного розвитку та кругозору, здібності до творчої праці.

5. Загальні висновки і психолого-педагогічний прогноз подальшого розвитку колективу

Аналіз відвіданих групових уроків (опис методичних розробок до тем уроків) заповнити таблицю аналізу відвіданих занять та/або проведених практикантом занять

1. Тип уроку

2. Структура уроку:

Структура уроку	Дії вчителя (відповіді на питання)	Дії та реакція здобувачів (охарактеризувати дії здобувачів, відповіді на питання)
Організаційна частина.	привітання здобувачів, емоційна підтримка учнів характеристика діяльності вчителя на уроці, особливості мови вчителя (виразність, емоційність та інше),	емоційний стан та готовність до уроку
Актуалізація опорних знань	яке надано завдання для закріплення знань	охарактеризувати виконання поставленого завдання
Мотивація навчальної діяльності учнів.	дотримання педагогічного такту, як було враховано індивідуальні особливості здобувачів, основна мета, зміст подання нового матеріалу	зацікавленість та готовність працювати
Вивчення нового матеріалу.	використання засобів та методів проведення уроку, постановка проблемного запитання уроку	уважність на уроці та реакція на засвоювання нового матеріалу, вміння переключатись з ведення конспекту на обговорення теми уроку, наведення аргументів щодо засвоєння матеріалу
Закріплення матеріалу.	перелік питань, що поставлені перед здобувачами для закріплення матеріалу, використання інноваційних та інтерактивних методів закріплення матеріалу	активність здобувачів під час виконання завдань дисципліна на занятті
Домашнє завдання	визначення домашнього завдання, рекомендації щодо виконання	
Підсумок уроку	сильні сторони, що можна було б змінити в уроці	

Складання плану підготовки практиканта до уроку.

Підготовка до уроку потребує глибокого продумування кожного його структурного елемента і може відбуватися в такій послідовності:

1) *Формулювання мети і завдань уроку.* Мета уроку – заздалегідь планований (подумки або вербально) результат навчання – може бути навчальною: домогтися міцного засвоєння знань, формування нових способів дій; розвиваючою – розвивати пам'ять, увагу, уяву, мислення, спостережливість, активність і самостійність учнів та ін.; виховною – сприяти формуванню світогляду, естетичних смаків та інших якостей особистості кожного учня. Мета уроку повинна відрізнятися конкретністю із зазначенням засобів її досягнення і переведенням її в конкретні дидактичні завдання

2) *Визначення обсягу і змісту навчального матеріалу.* Опрацьовуючи програму, навчально-методичну літературу і посібники, визначають провідні положення та ідеї і практичний матеріал для їх розкриття. Зміст уроку має забезпечувати зв'язок з пройденим і подальшим музичним матеріалом. Слід окреслити внутрішньо-предметні та міжпредметні зв'язки,

підібрати цікаві музичні приклади для наповнення уроку новим змістом. Цей матеріал повинен мати належний виховний потенціал, сприяти формуванню знань, умінь і навичок та позитивного досвіду практичної роботи, розвивати інтереси та здібності учнів.

3) *Вибір форм організації навчання.* Визначившись із типом уроку, слід попрацювати над раціональною його структурою, визначити тривалість кожного її елемента та послідовність форм музичної діяльності на уроці, зміст кожного розділу уроку. Викладач мусить продумати взаємозв'язок форм музичної діяльності, щоб урок не «розпадався» на окремі не зв'язані частини. Для цього необхідно визначити зв'язок між музичним матеріалом, що розучується, з теорією музичного виконавства (фахова термінологія), музичною грамотою тощо. До нових музично-теоретичних положень слід підібрати короткі яскраві музичні приклади, на яких діти можуть зрозуміти, що таке тривалості звуків, регістри, висотне положення звуків, напрям руху мелодії, та ін. Викладач-практикант сам добирає чи створює вправи для опанування складних місць твору, що розучуватиметься на уроці. Вправою може стати як фрагмент твору, так і спеціально складений музичний уривок, який відповідає завданням уроку.

Таким чином, у структурі уроку намічається не тільки зразковий хід уроку, але і «дозування» тих або інших видів діяльності, завдань. Але при цьому важливо пам'ятати, що план уроку, навіть «розписаний по хвиликах», повинен забезпечувати його цілісність. В бюджеті часу уроку викладач повинен врахувати декілька хвилин на підведення підсумків проведеної роботи із засвоєння нових способів діяльності.

4) *Вибір методів і прийомів навчання.* Потрібно намітити, які методи використовуватимуться на кожному етапі уроку, продумати їх поєднання, взаємодоповнення, виходячи з потреб максимальної пізнавальної діяльності учнів, здобувачів. При цьому слід зважати на: провідні мотиви, інтерес учнів до музики, ставлення їх до уроків; рівень сформованості вміння навчатися, працездатність, регулярність навчальної праці, виконання домашнього завдання; активність на уроках, дисциплінованість; їх уміння застосовувати знання на практиці; здібності, потенційні можливості. При проведенні уроку викладач-практикант використовує різноманітні методи і засоби навчання.

5) *Наочно-технічне оснащення уроку* визначає, яку наочність або технічні засоби навчання і як буде використано на уроці.

6) *Визначення змісту й методики виконання домашнього завдання.* Домашнє завдання базується на принципах доступності і поступового зростання труднощів та визначається на основі аналізу складних уривків у музичних творах і знаходження шляхів подолання складнощів. Обсяг домашнього завдання має бути таким, щоб не перевантажувати учнів. Практикант повинен продумати зміст інструктажу щодо його виконання.

Психолого-педагогічна характеристика окремого здобувача освіти. Під час оформлення психолого-педагогічної характеристики відповісти на поставлені питання та обрати запропоновану характеристику:

Загальні відомості про учня

- 1) Анкетні дані (прізвище, ім'я, по батькові; дата народження, клас та/або курс
- 2) Відомості про особливості функціонування нервової системи (швидко стомлюється після тривалого навантаження, не стомлюється).
- 3) Успішність (середній бал, зазначення предметів, з яких найвищі бали, найнижчі; зазначення предметів, до яких учень відчуває інтерес, а також найскладніші для нього предмети).

4) Позанавчальні заняття (відвідування гуртків, секцій і т.д.).

5) Особливості сімейного виховання.

Прояв особистісних якостей у поведінці учня (здобувача)

1) Спрямованість інтересів (суспільна активність, працьовитість, відповідальність, ініціативність, організованість, допитливість, акуратність).

2) Ставлення до людей (колективізм, чесність, правдивість, справедливість, товариськість, почуття товариства, чуйність, ввічливість, тактовність).

3) Ставлення до себе (скромність, впевненість у собі, самокритичність, вміння розраховувати свої сили, прагнення до успіху, першості, самоконтроль).

4) Ставлення до колективу (авторитет в колективі, товариськість і розуміння товаришів, ставлення до негативних соціально-психологічних явищ у колективі тощо).

5) Положення учня та/або здобувача в групі (авторитет у класі, лідерські якості).

Особливості психічних процесів і емоцій

1) Увага на уроках:

- завжди легко і швидко зосереджує свою увагу на поясненні вчителя;
- ніколи не відволікається на уроці, помилок через неуважність на уроці не робить;
- досить уважно слухає пояснення вчителя; відволікається рідко;
- іноді трапляються помилки в роботах через неуважність;
- не завжди уважно слухає пояснення вчителя;
- періодично відволікається, часто робить помилки через неуважність, але самостійно виправляє їх при перевірці;
- слухає досить уважно тільки у тому випадку, якщо йому цікаво, часто відволікається; постійно робить помилки через неуважність, при перевірці не завжди виправляє їх;
- як правило, повільно і тяжко зосереджує свою увагу на уроці;
- мало що засвоює через постійні відволікання; робить багато помилок через неуважність і не помічає їх при перевірці.

2) Особливості пам'яті:

- при завчанні завжди попередньо розбирається у структурі і змісті матеріалу; але й матеріал, що вимагає механічного завчання, запам'ятовує легко;
- при завчанні може запам'ятати лише те, у чому попередньо розібрався; матеріал, що вимагає механічного запам'ятовування, дається важко;
- матеріал, що вимагає механічного завчання, засвоює дуже легко, досить 1-2 рази переглянути його; має звичку не розбиратися у структурі й змісті матеріалу, що заучується;
- при вивченні – довго розбирається в матеріалі; при викладенні робить помилки за формою, але зміст викладає точно;
- для запам'ятовування матеріалу багаторазово механічно повторює його, не перебираючи і не осмислюючи, робить значеннєві помилки.

3. Характеристика мислення здобувача:

- швидко схоплює суть матеріалу, одразу вирішує завдання, часто пропонує власні оригінальні рішення;
- досить швидко розуміє матеріал, швидко вирішує завдання, іноді пропонує власні оригінальні способи вирішення;
- задовільно розуміє матеріал після пояснення в середньому темпі; зазвичай власних оригінальних рішень не пропонує;

- не одразу уловлює суть пояснень викладача; відрізняється повільним темпом обмірковування й вирішення завдань;
- розуміє матеріал після додаткових занять, у край повільно виконує завдання, при виконанні завдання сліпо використовує відомі «шаблони».

4. Емоційна реактивність учня та/або здобувача освіти:

- завжди емоційно реагує на будь-які життєві явища, його може схвилювати розповідь;
- звичайно емоційно реагує на життєві явища, але рідко що може схвилювати глибоко;
- рідко проявляє живу емоційну реакцію на події;
- жива емоційна реакція практично відсутня.

5. Характеристика загального емоційного тону:

- постійно жвавий, дуже активний у всіх сферах шкільного життя, усім цікавиться, виконує всі завдання;
- жвавий, у міру активний у роботі на уроці;
- жвавий, активний тільки у деяких моментах заняття;
- менш активний на уроці;
- практично завжди пригнічений, апатичний, незважаючи на те, що здоровий.

6. Емоційна врівноваженість:

- завжди спокійний, не буває сильних емоційних спалахів;
- зазвичай спокійний, емоційні спалахи дуже рідкісні;
- емоційно врівноважений;
- підвищена емоційна збудливість, схильний до бурхливих емоційних проявів;
- запальний, є частими сильні емоційні спалахи з незначних приводів.

Під час написання характеристики необхідно використовувати такі методи дослідження:

- вивчення документації навчально-виховного закладу;
- співбесіди з дитиною, викладачем, батьками, однокласниками;
- спостереження за її поведінкою на заняттях і перервах;

Аналіз проведення індивідуальних занять

- Обраний тип уроку.
- Реалізація структури уроку відповідність його типу.
- Навчальна тема уроку.
- Принципи розв'язання різних завдань уроку: перевірка якості знань, умінь і навичок здобувача; вивчення нового матеріалу; формування вмінь і навичок, застосування знань; як пов'язані компоненти між собою: логічна послідовність, забезпечення дидактичної цілісності уроку.
- Застосування використання наочності:
- Вимоги застосування принципів свідомості активності здобувача на уроці та у навчанні в цілому: перевірка якості знань, умінь і навичок, виконання домашнього завдання; створення оптимальних умов для активної роботи на уроці – насиченість заняття інформацією та практичними завданнями; створення ситуацій для допомоги усвідомити суть проблемної задачі заняття; використання різноманітних методів навчання та аналіз дієвих досягнень; принципи формування у здобувача уваги на занятті.
- Висновки проведення уроку.

Розробка плану-конспекту індивідуального уроку

План-конспект або сценарій уроку – докладний виклад його ходу з визначенням музичних

прикладів, формулюванням запитань до учнів і можливих відповідей, описом методів і прийомів навчання, домашнього завдання. Кінцевий результат підготовки викладача до уроку. У плані-конспекті зазначають тему, мету й завдання уроку, його тип і структуру – послідовність навчальних ситуацій під час викладання навчального матеріалу та самостійної роботи учнів, перелік і місце навчальних демонстрацій, час на кожен етап уроку, необхідне для проведення уроку обладнання та навчальні посібники.

План-конспект уроку складається з наступних розділів:

1. Дата уроку.
2. ПІБ учня, з яким проводиться урок.
3. Клас, інструмент.
4. Тема уроку. Причина і мотив обрання даної теми.
5. Мета і завдання уроку (навчальні, розвиваючі, виховні).
6. Визначення конкретних завдань для досягнення поставленої мети уроку.
7. Тип уроку.
8. Структура уроку.
9. Хід уроку (по пунктах) із зазначенням методичних, дидактичних, технічних засобів, що використовуються на уроці.
10. Підсумки уроку (чи вдалося і наскільки вдалося виконати поставлені завдання, якість виконання завдань учнем, чи досягнута мета уроку).
11. Домашнє завдання.

Підготовка навчально-методичного забезпечення уроку

Комплекс навчально-методичного забезпечення складається з такої навчальної документації:

- робочий навчальний план;
- навчальна програма;
- тематичні та поурочно-тематичні плани;
- плани уроків;
- критерії оцінювання навчальних досягнень;

навчальних засобів для здобувачів:

- підручники;
- навчальні посібники;
- конспекти лекцій, підготовлені викладачами;
- довідники;
- матеріали для організації контролю знань: варіанти контрольних робіт;
- комплект практичних робіт;
- словники;
- навчальні проекти тощо.

Дидактичні засоби для проведення занять:

- наочні посібники: плакати, таблиці, фотографії, малюнки і та ін.;
- технічні засоби навчання;
- демонстраційні матеріали;
- дидактичні матеріали для роботи та контролю їх знань і вмінь учнів / здобувчів;
- звукозапис;
- комп'ютерна мережа Інтернет.

Навчальне обладнання;

Засобів для викладачів:

- власна методика викладача з предмета;
- методичні розробки по темах програми;

- методичні рекомендації;
- інформаційні матеріали про передовий педагогічний досвід тощо

Індивідуальне завдання: викладацький проєкт

Показовий урок-шоу (або майстер-клас) Для проведення уроку-шоу потрібно готуватися дуже ретельно. Для його проведення важливі усі деталі: і продуманий план уроку, і рівень володіння сучасними засобами навчання, і зовнішній вигляд педагога. Щоб не упустити чогось важливого при підготовці, допоможе відеозйомка показового уроку, яку можна зробити на «репетиції» уроку з іншими учнями (групою) перед тим, як його показати під час іспиту. Викладач-практикант, подивившись свій відкритий урок з боку, може відкоригувати якісь моменти й внести зміни у план уроку. Крім того, відеозйомку уроку можна показати консультанту-керівнику практики та колегам-практикантам і попросити їх висловити свою думку з приводу слабких і сильних місць проєкту.

Викладацький проєкт індивідуальна практична робота, яка представляє самостійну розробку здобувачем вищої освіти методичних прийомів організації навчальної діяльності за певною темою освітнього компонента «Спеціальний клас» або «Музичний інструмент» (за фахом). Оформлюється як план-конспект уроку. Робота проводиться як творчий показ викладач-практикант – здобувач (учень) при присутності науково-педагогічних та педагогічних працівників, а також здобувачів вищої освіти кафедри.

Обов'язкові елементи роботи:

1. Тема уроку
2. Опис навчальної, розвиваючої та виховної мети й прогнозованих результатів навчання; методи їх реалізації; обґрунтування методів і засобів.
3. Перелік основних понять теми з визначеннями (посиланнями на джерела визначень).
4. План уроку.
5. Зміст уроку.
6. Методи, прийоми і засоби досягнення навчального результату.
7. Опис реалізації одного активного (інноваційного) методу.
8. Ілюстративний матеріал до теми (схеми, графіки, фотографії або репродукції, аудіо- та відеоматеріали тощо).
9. Завдання для оцінювання знань з теми.

Орієнтовний перелік тем викладацького проєкту:

1. Організація музичного апарату та/або голосу на початковому етапі навчання.
2. Робота над штрихами.
3. Робота над кантиленою.
4. Робота над виразними засобами музики.
5. Робота над темпоритмом.
6. Робота над художнім образом твору.
7. Робота над динамікою і фразуванням.
8. Формування виконавських навичок на початковому етапі навчання.
9. Музичне інтонування.
10. Виконавський задум інтерпретації музичних творів засобом вільного володіння музичним інструментом та/або голосом;
11. Відповідність стилю виконуваної музики і застосовуваних виконавських засобів виразності.
12. Музичне інтонування як результат усвідомлення учням змісту твору.
13. Взаємозв'язок техніки виконання і музично-художнього виховання учня.
14. Удосконалення технічних навичок учня.
15. Робота над звуковидобуванням та/або над вокальним діапазоном виконавця.
16. Взаємозв'язок звуковидобування з виконанням конкретних музично-художніх завдань.
17. Робота над розвитком музичного мислення.
18. Проблеми фактури.

19. Робота над цілісністю форми і змістом твору.

Здобувач вищої освіти може запропонувати свою тему проведення викладацького проєкту.

Методичні рекомендації щодо звіту за практику

За результатами педагогічної практики здобувач вищої освіти готує звіт кожного семестру, відповідно до графіку заліково-екзаменаційної сесії, в якому відзначає:

- проведено роботу та, яку інформацію та дані він отримав під час практики, що можуть бути використані для його професійної підготовки та написання кваліфікаційної випускної роботи.
- Звіт за практику є результатом самостійної роботи здобувача вищої освіти та представляється у вигляді презентації досягнень.
- Доповідь під час презентації повинна бути чіткою, лаконічною, оцінюється повнота висвітлення.
- Переказ у звіті матеріалів з інструкцій, навчальних посібників, лекцій не дозволяється. (рекомендовано завершувати оформлення звіту в останні 2-3 календарних дні практики).
- Доповідь за проходження практики в тому чи іншому семестрі відповідає структурі програми педагогічної практики.
- Висновки містять конкретні пропозиції щодо проходження практики.
- До презентації можна внести фо-то, відео матеріали проведення занять, сертифікати проходження курсів неформальної освіти, документи, що підтверджують роботу здобувачів вищої освіти на методичних семінарах, конференціях, методичних секціях викладачів шкіл мистецтв, ДМШ та інших заходах де розглядаються питання музичної педагогічної діяльності.

Під час звіту про проходження того чи іншого етапу практичної підготовки, на диференційованому заліку та/або екзамені заслуховується звіт здобувача, здобувач освіти демонструє педагогічний проєкт у вигляді майстер-класу або відкритого уроку. Крім того здобувач вищої освіти може надати відео матеріал відкритого уроку (індивідуального педагогічного проєкту) з місця роботи (ДМШ та/або школи мистецтв)

Рекомендована література

Основна література

1. Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України. Зб. матеріалів всеукраїнського круглого столу (Київ, 17 квітня 2018 р.). К.: КНУБА, 364.
2. Аристова Л. Методика музичного навчання та виховання : навч.- метод. посібник / Людмила Аристова. – Миколаїв : Ліон, 2018. – 404 с.
3. Барицька, А. Методика формування фахової компетентності майбутніх учителів музики засобами мультимедійних технологій. (Автореф. Дис. канд. пед. наук), Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Київ. 2014.
5. Васильєва, О. Вплив саморегуляції на розвиток задоволеності особистості професійною діяльністю на етапі професійного становлення. Збірник наукових праць «Проблеми сучасної психології» 2019.
6. Гаврілова, Л. Г. Професійна компетентність майбутніх учителів музики як педагогічний феномен. Духовність особистості: методологія, теорія і практика, №2 (77), 71-81. 2017.
7. Газіна І. О. Методика музичного виховання дітей дошкільного віку навч.- метод. посіб. для здобувачів вищої освіти напряму підготовки "Дошкільна освіта", вихователів дошкільних навчальних закладів та батьків. Кам'янець Подільський : Аксіома, 2015. 196 с.
8. Гаркуша Л. І., Економова О. С. ____ Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до професійної діяльності : навчально-методичний посібник для студентів ВНЗ спеціальності «Музичне мистецтво» / Людмила Іванівна Гаркуша, Ольга Серафимівна Економова ; Київський університет імені Бориса Грінченка, Інститут мистецтв. – К. : КУ імені Бориса Грінченка, 2016. – 160 с.
9. Горшкальова, Т. Вплив музикотерапії на внутрішній механізм саморегуляції та зцілення особистості людини. Актуальні проблеми особистісного зростання: Збірник наукових праць. Житомир, Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 224–228. 2019.
10. Гуральник Н. П. Історія музичної освіти України: курс лекцій для здобувачів вищої освіти

- музичних спеціальностей ВОЗ мистецького спрямування. 2-е вид., виокремлено та конкретизовано історичний дискурс. Київ: вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. 31с.
11. Дем'янюк Н. Ю. Етнографічно-дослідницька діяльність Василя Верховинця: етапи, тенденції, ступінь Scientific Journal «ScienceRise: Pedagogical Education. № 10 (6) 2016. С. 43–47.
  12. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. К.: Академвидав, 2004.
  13. Драганчук, В. М. (2016). Музична психологія і терапія: навч. посіб. для студ. спец. «Музичне мистецтво». Східноєвр. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2016.
  14. Завалко К. Спрямованість сучасної музичної педагогіки в освітніх закладах України. Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі № 6, 2021
  15. Заскалета, С.; Щербаківа, О. Застосування принципів міжпредметних зв'язків у вищій школі: зарубіжний досвід. Освітологічний дискурс № 2, 120–131. 2020.
  16. Ковальова Г. Г. Музично-педагогічна діяльність М. В. Лисенка в контексті культури музичного романтизму другої половини ХІХ століття. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2013. № 10 (269), Ч. І. С. 80–85.
  17. Ластовецький М. Вектори педагогічної діяльності Кирила Стеценка (до 135-річчя від дня народження композитора).
  18. Магістерські студії. Альманах. Вип. 23. 2023. – Херсон – Івано-Франківськ. ХДУ, 2023 – 667 с.
  19. Матвієнко С. І. Теорія та методика музичного виховання дітей дошкільного віку навч. посіб. / С. І. Матвієнко. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 297 с.
  20. Методичні рекомендації до проведення психологічної практики для здобувачів вищої освіти III–IV курсів та магістрантів V курсу всіх спеціальностей педагогічного напрямку. Укладачі: Шайда Н.П., Саврасов В.П., Маковеєва С.В. та ін. – Слов'янськ, 2009.
  21. Мистецтво естради: проблеми виконавської практики, системи освіти й наукових досліджень: матер. VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 14.11.2024 р.) / редкол: О. В. Яковлев, Г. Е. Овчаренко та ін. Київ: КМАЕЦМ, 2024. 273 с.
  22. Музична педагогіка: традиції, інновації: методичні рекомендації для проведення практичних завдань та організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти другого рівня «магістр» спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) / Уклад. О.О. Гумінська. Рівне: РДГУ, 2024. 22 с.
  23. Олексюк О.М. Музична педагогіка: Навч. посібник. К., 2006.
  24. Олексюк О. М. Музична педагогіка: Навчальний посібник. К.: КНУКіМ, 2012. 188 с.
  25. Олексюк О. М., Тушева В. В. Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства і музичної педагогіки : навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 176 с
  26. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін)/ Г.М.Падалка. – К.: Освіта України, 2010. – 274 с.
  27. Педагогічна практика здобувачів вищої освіти: Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти фізико-математичних спеціальностей педагогічних вузів. Укладачі: Труш Н.І., Беседін Б.Б., Олійник Р.В., Рибенцев В.М., Сипченко О.М., Саврасов В.П., Волков В.В., за ред. Сипченка В.І. Слов'янськ, 2010.
  28. Розвиток педагогічної майстерності майбутнього педагога в умовах освітніх трансформацій: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (13 травня 2022 р.) / Глухівський НПУ ім. О. Довженка. Глухів, 2022. 317 с
  29. Ростовський О.Я. Педагогіка музичного сприйняття: Навч.-метод. посібник. К.: ІЗМН, 1997.
  30. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в початковій школі : навч. посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 216 с. 107.
  31. Рябов І. Репертуарний план у класі фортепіано як основа розвитку виконавської майстерності музиканта: Методичні рекомендації для викладачів та студентів музичних ВНЗ, коледжів, ліцеїв та шкіл естетичного виховання / упор. І. С. Рябов. – Київ: НМАУ, 2022. – 26 с.
  32. Рябов І. Постмодернізм та фортепіанне виконавство: гра, симуляція та полістилістика / І. Рябов // The world of science and innovation. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. London, United Kingdom. 2021. P. 611-622.
  33. Сбітнева Л. М. Розвиток системи музично-естетичного виховання дітей і молоді в Україні (друга половина ХХ століття). Дисертація на здобуття ступеня кандидата педагогічних наук (13.00.01 – Загальна педагогіка та історія педагогіки). К., 2016. 406 с.
  34. Сбітнева Л. М. С Методика музичного виховання : метод. рек. для студ. спец. «Музичне мистецтво (Художня культура)» / Л. М. Сбітнева : Держ. закл. «Луганський національний університет імені

- Тараса Шевченка». - Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2017 — 58 с.
35. Смирнова Т. А С 50 Музична педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. / Т. А. Смирнова. – Харків: Лідер, 2021. – 180 с.
  36. Софроній З.В., Чурікова-Кушнір О.Д. Методичні засади хормейстерської підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва // Духовність особистості: методологія, теорія і практика : збірник наукових праць / Гол. редактор Г.П.Шевченко. – Вип. 4 (97). – Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В.Даля, 2020. – С.245-258
  37. Теорія і методика професійного розвитку педагогічних працівників як елемент безперервного навчання в системі вищої педагогічної освіти, науки і практики. Том 1.: Збірник наукових праць / Науковий редактор Зоя Шарлович. – Ломжа, Видавництво: MANS w Łomży, 2023. 227 с
  38. Учитель мистецьких дисциплін у дискурсі педагогічної майстерності: навчально- методичний посібник / І.А. Зязюн, Г.Г. Філіпчук, О.М. Отич та ін.; за наук. ред., передм.І післямова О.М. Отич. – Бердянськ : Бердянський державний педагогічний університет,2013. – 340 с.
  39. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / Фіцула М. М. – К. : Академвидав,2014. – 456 с.
  40. Формування художньо-комунікативних умінь майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі інструментально-професійної підготовки: навчальний-методичний посібник / ІДікун, А.Михалюк, О.Коцурак. Бар:КЗВО «Барський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Михайла Грушевського», 2021. 129с.
  41. Хоменко А. Національне виховання особистості у педагогічній спадщині М. Д.Леонтовича. Педагогічні науки. 2014. № 60. С. 58–65
  42. Черкасов В.Ф. Теорія і методика музичної освіти підручник Кіровоград: РВВ КДПУ ім.. Винниченка, 2014.
  43. Шип С.Музична педагогіка як практика,техніка,технологія,наука і мистецтво /С.Шип //Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези X Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 18-19 жовтня 2024 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2024. С.6-7
  44. Шульгіна В.Д. Українська музична педагогіка. Підручник. К.: ДАКККіМ, 2008.
  45. Шульгіна В. Д. Українська музична педагогіка: підручник [для студ. вищ. навч. закл.]. –Вид. 3-тє, допов. / В. Д. Шульгіна. – К. : НАКККіМ, 2016. – 264 с
  46. Юйань Шаоцян. Педагогічні умови формування вокально-фонаційних навичок майбутніх учителів музичного мистецтва на засадах здоров'я збережувальних технологій. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. № 72, Т. 2, Запоріжжя., 2020.
  47. Юйань Шаоцян Вокалотерапія та її роль у підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-фахової діяльності. Матеріали і тези VI Міжнародної конференції молодих учених та здобувачів вищої освіти (15-16 жовтня 2020 р., Одеса). Т.1, Одеса: ПНПУ імені К. Д.Ушинського, 158-160. 2020.
  48. <https://www.chubynsky.best/pro-akademiiu/publiczna-informatsiia/>
  49. Статут академії, положення про фаховий мистецький коледж
  50. Система планування
  51. Документи, якими регулюється порядок здійснення освітнього процесу
  52. Інформація про структуру та склад керівних органів
  53. Методичне забезпечення <https://www.artist-music.com/>

Допоміжна література

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. - К.: Либідь, 1998.
2. Бабіч Д.Р. «Формування виконавської майстерності майбутніх артистів естрадних ансамблів» Автореферат, Київ, КНУКіМ, 2004.
3. Борисова О.О. Розвиток основних музичних здібностей у дітей дошкільного віку через навчання гри на дитячих музичних інструментах /Психолого-педагогічні проблеми дитинства: наук.-теор. зб. П-ХДПІУ імені Г. С.Сковороди: Спец. вип. №3 :
4. Психологія. Педагогіка. Персяслав-Хмельницький, Нірмала, 2003. С. 243-247.
5. Гумінська О.О Уроки музики в загальноосвітній школі Текст : методичний посібник/Оксана Олексіївна Гумінська. - Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007.
6. Дьяченко Н.Г., Котляревский И.А. Полянский Ю.А. Теоретичні основи виховання та навчання в музичних навчальних закладах. - К.: Муз. Україна, 1987.
7. Здобувач освіти в НУШ: домінанти розвитку та шляхи мобілізації ресурсів. /Зб.наук.пр. [ред.

- кол.: В.І.Очеретянко (гол.) та ін.] – Хмельницький: ХОІППО, 2021 – 580 с.
8. Ізгомська Г.В. Шляхи розвитку творчих здібностей здобувачів вищої освіти у навчальному процесі. Нові технології навчання. Наук-метод. зб. - К.: НМЦВО, 2000. - Вип.28.
  9. Ільченко, І.С. Арт-терапія: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Умань: «Візаві», 150. 2013
  10. Зязюн, І. А., Карамущенко, Л. В., Кривоніс І. Ф. та ін. Педагогічна майстерність: підручник. Київ: Вища школа, 422., 2004.
  11. Кошманова Т.С. На шляху до новітньої педагогічної освіти (на прикладі Університету штату Мічиган). - Львів, 2000.
  12. Кошманова Т.С. Концептуальні моделі розвитку особистості школяра.- Львів, 1994.
  13. Лай, Сяоцань. Формування культури міжособистісної творчої взаємодії майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі вокальної підготовки. (Автореф. дис. канд. пед.наук), Одеса. 2019.
  14. Левченко, О. О. Креативна педагогіка: абнотивність та науково-методичний супровід розвитку творчої особистості здобувач вищої освіти-гуманітарія в середовищі вищої школи. 2012.
  15. Львов, О. О. Музикотерапія як напрямок. Історія, розвиток, перспективи, техніки. Форум психіатрії та психотерапії: збірка статей. Українська Спілка Психотерапевтів. Том 12, Львів: «БОНА», 182. 2019.
  16. Майстрова, О. В. Музикотерапія як здоров'я зберезувальна технологія в практиці ДНЗ. Педагогіка здоров'я: збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Чернігів, 7–8 квітня Т. 1., 382–386. 2017.
  17. Матеріали XI Міжнародного фестивалю педагогічних інновацій / [Упор. Назаренко Г. А.].– У двох томах. Том 2.– Черкаси: ЧОПОПП, 2019. – 222с.
  18. Михайліченко, М.В., Рудик, Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 583. 2016.
  19. Мороз, М.О. Структурно-компонентний аналіз професійної компетентності вчителя музики. Андрогонічний вісник. Вип.10, 73–86. 2019.
  20. Музично-педагогічні системи та концепції ХХ століття : підручник / [С. О. Салдан, О. М. Король, Е. З. Тайнель та ін.] ; за заг. канд. пед. наук, проф. Е. З. Тайнель. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – 328 с.
  21. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи Упоряд.Гриневиц Л., Елькін О., Калашнікова Світлана та ін. К.: 34. 208 Овчаренко, Н. А. (2016). Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-педагогічної діяльності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. пед. наук : спец. 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти". Кривий Ріг, 38.2016.
  22. Осадча, Т. В. Педагогічні умови формування виконавських умінь у процесі вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Наукові записки Центрально-українського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Кропивницький, Вип. 176, 105–110. 2019.
  23. Польська І. І. Методологія сучасної музичної педагогіки [Текст] : програма курсу зі спец. "Музична педагогіка та виховання", рівень кваліфікації магістр / Харківська держ. академія культури. Кафедра теорії музики та фортепіано ; уклад. І. І. Польська. - Х. : ХДАК, 2005. - 26 с. - Бібліогр.: с. 19-26
  24. Стасько, Г. (Основи технології звукоутворення у сучасній практиці виховання голосу (Навчально-методичний посібник). Івано-Франківськ, 330. 2018.
  25. Стратан-Артишкова, Т.; Гайдай, Л. Творчо-виконавська підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва в контексті модернізації вищої педагогічної освіти. Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки, 132, 31–34. 2014.
  26. Теоретичні і методичні засади моделювання фахової компетентності керівників закладів освіти: монографія / Єльнікова Г.В., Зайченко О.І., Маслов В.І. та ін.; за ред. Г.В.Єльнікової. Київ-Чернівці: Книги – ХХІ, 460. 2010.
  27. Химинець, В. В. Компетентнісний підхід до професійного розвитку вчителя. Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти. 2010.
  28. Чень, Цицизянь Методика формування цілісного уявлення про музичний твір у майбутніх учителів музики. Автореф. дис.... канд. пед. наук. Суми. 2018.
  29. Чжан, Цзінцзін Мистецька рефлексія майбутнього вчителя музики: концептуальна модель. Час мистецької освіти: збірник тез і матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції.

- Харків: ХНПУ імені Г.С.Сковороди, 12–13. 2016.
30. Черноіваненко А. Д. Академічне музично-інструментальне мистецтво як предмет музикознавчої системології : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 704 с.
  31. Шульгіна, В. Д.; Яковлев, О. В. Методологія синергетики у дослідженні проблем сучасної мистецької освіти. Українська культура: Минуле, сучасне, шляхи розвитку. Культурологія №21(2), 112–116. 2015.
  32. Юник, Д., Юник, Т., Котова, Л. Парадигма розвитку емоційної стійкості музикантів-інструменталістів у процесі підготовки до сценічної діяльності. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету, 108–114. 2018.
  33. Ardelean, N. M. Decisive aspects of the vocal training. Education, Research, Creation, 6(1), 41-44. Retrieved from www.ceeol.com/search/articleDetail?id=879214 (2020).
  34. Avicenna: <https://www.medt.tj/ru/tourism/cultural-heritage/1458-ibn-sina> Bair, Deirdre: C.G.Jung: Eine Biographie (2005).
  35. München, Knaus Brand, E. K. Humanistic Vocal Pedagogy: Exploring a Voice Teacher's Scope of Practice through a Perspective of Wellness. (Dissertation of Doctor of Musical Arts), The Ohio State University. Retrieved from http://rave.ohiolink.edu/etdc/view?acc_num=osu1461093502 (2016).
  36. Guralnik, N; Rastrygina, A.; Strohal, A. Zaitseva A. Practical application of exat techniques in training process of would-be music art teachers. International Journal of Management (IJM) Volume 12, Issue 1, January 2021, pp. 243-253. (Scopus). (2021).
  37. Corbett, B. A., Shickman, K., Ferrer, E. Brief report: the effects of Tomatis sound therapy on language in children with autism (англ.) J. Autism Dev. Disord. Springer Science+Business Media, Vol. 38, Iss. 3, 562. (2008).
  38. Nikolai H., Linenko A., Koehn, N., Boichenko M. Interdisciplinary Co ordination in Historical-Theoretical and Music-Performing Training of Future Musical Art Teachers. Journal of History Culture and Art Research. VL.9, DOI: <http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v9i1.2434>. (2020).
  39. Ovcharenko N., Matveieva O., Chebotarenko O., Koehn N. Methodological Readiness of Musical Art Master's Degree Students: A Theoretical Research. Journal of History Culture and Art Research, 8 (4), 166-176. (2019).
  40. Proceedings of X International Scientific and Practical Conference Tokyo, Japan 13-15 June 2024

Політика освітнього компоненту

Теорія орієнтації особистості у світі музичних та музично-педагогічних цінностей дає можливість осмислити музично-педагогічну освіту як:

- цінність, що зберігає в собі особистісно-ціннісний погляд людини на оточуючий світ, на партнера з комунікації, на мистецтво, на самого себе як творця музично-педагогічних цінностей і творення їх;
- саморозвивальну самоорганізовану систему, яка інтегрує в своїх надрах безкінечний саморозвиток музичного мистецтва і людини, що знаходиться у концептуальному полі суб'єктно-об'єктних та міжсуб'єктних стосунків;
- процес ціннісного становлення особистості, яка осягає музичні та музично-педагогічні цінності та створює нові у невтомній творчій діяльності;
- результат співтворчої ціннісної взаємодії всіх учасників музично-педагогічного процесу, при якому музично-педагогічна освіта несе в собі у синергетичній єдності три модули часу: Вчора, Сьогодні та Завтра.

Діяльність вчителя музики має яскраво виражене соціальне призначення. Воно полягає у формуванні особистості учня засобом залучення його до загальнолюдських цінностей, які містяться у справжніх художніх зразках музичної культури; в розкритті творчих сил дитини шляхом залучення її в посильно для неї музичну діяльність. Врешті це стає запорукою постійного розвитку музичної культури суспільства в її кращих традиціях.

В результаті педагогічної практики здобувачі повинні:

Знати:

- законодавчу та нормативно-правову базу діяльності мистецької школи;
- систему навчально-методичного забезпечення освітнього компоненту;
- предмет освітнього компоненту, її структуру, категорійний апарат;

Вміти:

- застосовувати здобуті знання з педагогіки та психології, музично-теоретичних та спеціальних дисциплін в освітньому процесі з учнями мистецьких шкіл;
- здійснювати планування та облік освітньої роботи;
- оволодівати найпростішими методами науково-педагогічних досліджень (спостереження, анкетування, бесіда, аналіз роботи здобувачів вищої освіти (учнів, викладачів);
- спостерігати та аналізувати освітню роботу;
- оволодівати вміннями самостійної роботи, самоосвіти в плані ознайомлення з педагогічними технологіями, методиками;
- самостійно планувати та проводити заняття із застосуванням інноваційних технологій.

Навички soft skills:

- Навички самоорганізації.
- Презентаційні навички.
- Здатність оволодівати сучасною інформацією.
- Демонструвати критичне мислення.

Загальну організацію педагогічної практики та контроль за її проведенням здійснює керівник педагогічної практики за погодженням з головою предметно-циклової комісії «Музичне мистецтво естради».

До керівництва педагогічною практикою залучаються найбільш кваліфіковані викладачі, керівники навчального закладу, їх заступники, керівники підрозділів.

Керівник практики за погодженням з головою предметно-циклової комісії забезпечує:

- інструктаж для здобувачів вищої освіти про порядок проходження практики;
- організовує установчі конференції та підсумкові заходи;
- надає здобувачам вищої освіти необхідні документи, методичні матеріали;
- проводить індивідуальні заняття, надає передбачені навчальною програмою консультації, необхідно методичну та практичну допомогу;
- приймає залік з освітнього компоненту.

Обов'язки здобувача вищої освіти-практиканта

Під час проходження педагогічної практики

здобувачі повинні:

- Повністю виконати індивідуальні плани та індивідуальні завдання, які передбачені програмою практики;
- Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку навчального закладу – бази практики;
- Дотримуватись правил охорони праці та техніки безпеки;
- Нести відповідальність за виконану роботу та її результати;
- Своєчасно підготуватись до диференційованого заліку, здати відповідну документацію.

Професійні вимоги до здобувача вищої освіти - практиканта

- Застосовувати на практиці професійні знання спецдисциплін;
- Оволодіти методикою проведення групового та індивідуального уроків;
- Навчитись застосовувати на практиці знання з педагогіки та психології;
- Вміти визначати мету, тему, хід уроку;
- Знати різні типи уроків та застосовувати їх на практиці;
- Вміти використовувати різні методи викладання, в т.ч. ілюструвати у власному виконанні музичні твори;

- Навчитись оформляти навчальну документацію;
- Знати методи контролю знань;
- Навчитись працювати з методичною літературою;
- Спостерігати за здобувачами освіти з метою вивчення їх характеру, музичних здібностей та налагодження комфортної психологічної атмосфери під час уроку;
- Дотримуватись педагогічної етики, культури мови, спілкування.

Контроль якості знань здобувачів вищої освіти:

Протягом навчання використовується система кредитно-модульного контролю. До структури модуля освітнього компонента входять:

- аудиторна практична робота здобувача освіти або спілкування через сервіси онлайн-зв'язку(за умови дистанційного навчання);
- виконання індивідуальних завдань
- фронтальне опитування, виконання індивідуальних завдань, розв'язання практичних ситуацій, виконання практичних завдань;
- самостійна робота здобувача освіти;

Протягом навчання постійно здійснюється поточний контроль, в кінці кожного семестру модульний (семестровий) контроль – диференційований залік та/або екзамен.

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Модульний (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи студентів протягом семестру (модуля).

Контроль самостійної роботи, індивідуальних завдань – дозволяє виявити вміння здобувачам освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Показниками діяльності практикантів, що враховуються при оцінюванні результатів практики:

- повнота та якість виконання плану практики;
- ставлення до професійної діяльності (творчий підхід до виконання завдань, прагнення оволодіти професійними вміннями та навичками, рівень активності, самостійності, стиль взаємовідносин...);
- сукупність нових знань, умінь та навичок, отриманих здобувачем у результаті практики та відображених у звіті.

Засоби оцінювання:

Засобом оцінювання та демонстрації результатів навчання є:

- усні опитування;
- презентація та звіт результатів навчання;
- усний або письмовий аналіз концертного виступу.

Критерії оцінювання результатів практики здобувачів:

- ступінь виконання здобувачем завдань концертно-виконавської практики;
- якість знань, виявлених під час практики та виконав їх відображення у звітній документації;
- рівень сформованості вмінь і навичок практичної роботи.

Політика оцінювання

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення модуля підсумовуються.

Контроль засвоєння модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До контролю модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 20-бальною шкалою.

Оцінювання екзамену відбувається за 30-бальною шкалою.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною шкалою, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. *Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав від 60 до 100 балів.* Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) *не перевищує 100 балів.* Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру.

Види поточної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	БЛОК 1		БЛОК 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практична робота	4	20	4	20
Фронтальне опитування	1	5	1	5
Експрес-опитування по темі заняття	4	20	4	20
Есе (інформаційна доповідь)	2	10	2	10
Дайджест				
Педагогічний проєкт	1	5	1	5
Самостійна робота	4	20	4	20
Диференційований залік – звіт.	1	20	1	20
Екзамен - звіт				
	17	100	17	100

Вид діяльності здобувача вищої освіти	БЛОК 3		БЛОК 4	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практична робота	4	20	4	20
Фронтальне опитування	1	5		
Експрес-опитування по темі заняття	4	20	2	10
Есе (інформаційна доповідь)	2	10	2	10
Дайджест			1	5
Педагогічний проєкт	1	5	1	5
Самостійна робота	4	20	4	20
Диференційований залік – звіт.	1	20		
Екзамен - звіт			1	30
	17	100	15	100

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО КОНТРОЛЮ БЛОК ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

- Повнота виконання програми практики
- Виконання всіх індивідуальних завдань, передбачених програмою.
- Дотримання графіка та термінів практики.
- Відображення результатів у щоденнику та звіті.
- Оформлення документації
- Наявність щоденника практики з систематичними записами.
- Звіт оформлений відповідно до академічних вимог (структура, стиль, посилання).
- Додатки (ноти, сценарії, методичні матеріали, мультимедіа) оформлені коректно.
- Виконавська та педагогічна діяльність
- Якість підготовки та проведення занять, репетицій, виховних заходів.
- Вміння працювати з учнями/здобувачами, враховувати їхні індивідуальні особливості.
- Демонстрація сценічної майстерності та професійних навичок.

Самостійність та відповідальність
 Ініціативність у виконанні завдань.
 Дотримання термінів та дисципліни.
 Відповідальне ставлення до роботи та взаємодії з колективом.
 Оцінюється:

Захист звіту перед комісією або керівником практики.

Аргументовані відповіді на запитання щодо виконаних завдань.

Демонстрація практичних результатів (виступ, методичні матеріали, аналітичні висновки).

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання диференційного заліку відбувається згідно положення про оцінювання успішності здобувачів освіти, що регламентує таку процедуру: здобувачу освіти, що одержав під час модульного, семестрового контролю незадовільну оцінку дозволяється ліквідувати академзаборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання допускається не більше двох разів: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється ректором Академії.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського».

Політика щодо відвідування занять

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.